

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný projednal na neveřejném zasedání konaném dne 27. 4. 2017 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a členů JUDr. Lubomíra Ptáčka, JUDr. Renáty Golkové, JUDr. Pavla Klaila, JUDr. Petra Poledne a JUDr. Olgy Pouperové návrh **předsedy Krajského soudu v Brně** na zahájení kárného řízení ze dne 23. 3. 2017, sp. zn. Spr 473/2017, proti **Mgr. J. K.**, soudci Krajského soudu v Brně, zastoupenému obhájcem JUDr. Jaroslavem Brožem, advokátem v Brně, Marie Steyskalové č. 62, a rozhodl

t a k t o :

podle § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, **s e**

z a s t a v u j e

řízení o kárné odpovědnosti kárně obviněného

Mgr. J. K., soudce Krajského soudu v Brně,
bytem X

pro skutek spočívající v tom, že

vyhotovil ve dnech 7. 9. 2016 a 13. 9. 2016 dva úřední záznamy obsahující nepravdivé údaje, že v přidělených spisech sp. zn. 39 INS 20160/2016 a 39 INS 20267/2016 našel přihlášku pohledávky ve výši 450.000 Kč věřitele I. S., nar. X, bytem X, ze dne 30. 8. 2016 do insolvenční věci sp. zn. 27 INS 7003/2016, a oba záznamy předložil pracovníkům podatelny a soudní kanceláře se žádostí, aby na přihlášce pohledávky bylo dodatečně vyznačeno podací razítko soudu s datem 31. 8. 2016.

protože

návrh na zahájení kárného řízení byl podán opožděně.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyššímu správnímu soudu, jako soudu kárnému, byl dne 23. 3. 2017 doručen návrh předsedy Krajského soudu v Brně (dále též „kárný navrhovatel“) na zahájení kárného řízení s Mgr. J. K., soudcem Krajského soudu v Brně (dále též „kárně obviněný“), a to pro spáchání skutku blíže popsaneho ve výroku tohoto rozhodnutí. Tomuto podání (osobně doručenému do podatelny zdejšího soudu) předcházela emailová zpráva kárného navrhovatele, obsahující v příloze stejný kárný návrh (Spr 473/2017); tato elektronická zpráva, ani její příloha, nicméně nebyly opatřeny uznávaným elektronickým podpisem ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (dále jen „zákon č. 297/2016 Sb.“).

Kárný senát se zabýval nejprve tím, zda emailovou zprávu ze dne 22. 3. 2017 lze považovat za návrh na zahájení kárného řízení, tedy zda jde o podání, kterým bylo zahájeno řízení o kárné odpovědnosti soudce (§ 8 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů – dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“).

Především je nutno upozornit, že předseda krajského soudu je orgánem státní správy soudu (§ 119 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích – dále jen „zákon č. 6/2002 Sb.“) a tuto správu vykonává v rozsahu stanoveném zákonem č. 6/2002 Sb. (viz § 121 odst. 1 tohoto zákona). Součástí výkonu státní správy je i výkon jeho kárné pravomoci, tedy povinnost iniciovat kárné řízení, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 128 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. [v kontextu ustanovení § 126 odst. 1 písm. o) citovaného zákona]. Vystupuje-li tedy předseda (krajského) soudu jako kárný navrhovatel [srov. § 8 odst. 2 písm. f) zákona č. 7/2002 Sb.], jde o výkon státní správy; předseda soudu zde tedy vykonává veřejnou moc.

Činí-li orgán veřejné moci (zde předseda krajského soudu) vůči jinému orgánu veřejné moci (zde Nejvyššímu správnímu soudu, jako soudu kárnému) úkon (zde návrh na zahájení kárného řízení), má být příslušný dokument primárně doručován prostřednictvím datové schránky, umožňuje-li to povaha tohoto dokumentu, jak se podává z ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentu (k tomu srov. § 6 a § 8 odst. 4 citovaného zákona).

Z uvedeného je zřejmé, že emailová zpráva (obsahující v příloze návrh na zahájení kárného řízení) nepředstavuje zákonem předvídaný způsob úkonu, činěného mezi dvěma orgány veřejné moci. Tento závěr nicméně ještě neznamená, že by na předmětný email kárného navrhovatele muselo být nutně nahlíženo tak, že se nejedná o úkon právně relevantní. Dle názoru kárného senátu je totiž nutné jej konfrontovat s právní úpravou *podání*, tedy právně relevantních úkonů činěných vůči soudu, jak vyplývá z procesní úpravy, která má být na to které soudní řízení aplikována.

Není pochyb o tom, že v daném případě je tímto procesním předpisem trestní řád. Z ustanovení § 25 zákona č. 7/2002 Sb., totiž vyplývá, že *nestanoví-li tento zákon jinak nebo nevyplývá-li z povahy věci něco jiného, v kárném řízení se přiměřeně použijí ustanovení trestního řádu*. Pojem „*přiměřeného použití*“ je přitom nutno vykládat tak, že v kárném řízení má být postupováno podle těch ustanovení trestního řádu, které dopadají na konkrétní procesní situaci a (při absenci úpravy uvedené v zákoně č. 7/2002 Sb.) jejich aplikace se nevzpírá specifické povaze kárného řízení, jako řízení disciplinárního. Pokud jde o náležitosti podání, kárný senát nevidí žádný rozumný důvod, pro který by podání činěná v kárném řízení neměla odpovídat úpravě podání v trestním řízení.

Podle ustanovení § 59 odst. 1, věty druhého trestního řádu lze podání *učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě, telegraficky, telefaxem nebo dálkopisem*.

pokračování

Kárný senát se tedy zabýval tím, zda emailovou zprávu kárného navrhovatele, doručenou Nejvyššímu správnímu soudu dne 22. 3. 2017, lze považovat za *podání učiněné v elektronické podobě*. Vycházel přitom především ze Stanoviska pléna Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Plsn 1/2015 (dostupného na www.nsoud.cz), zejména z jeho bodu [23] ze kterého se podává, že „[p]odle § 59 odst. 1 věty druhé tř. lze v trestním řízení učinit podání mimo jiné i v elektronické podobě. Takové podání musí být opatřeno uznávaným elektronickým podpisem ve smyslu § 6 odst. 1, 2 zákona č. 297/2016 Sb. (dříve § 11 odst. 3 zák. č. 227/2002 Sb.), protože podání je zde elektronickým dokumentem, kterým se právně jedná vůči veřejnoprávnímu podepisujícímu nebo jiné osobě v souvislosti s výkonem její působnosti.“ Je proto zřejmé, že za podání v elektronické podobě lze (optikou nyní posuzované věci) považovat pouze emailovou zprávu opatřenou uznávaným elektronickým podpisem, ve smyslu § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce. Pokud tedy emailová zpráva takový podpis neobsahuje, nejde (pro nedostatek formy) o právně účinné podání ve smyslu ustanovení § 59 odst. 1 trestního řádu.

Na rozdíl od úpravy občanského soudního řízení (srov. § 42 odst. 1 až 3 o. s. ř.) či soudního řízení správního (srov. § 37 odst. 1 a 2 s. ř. s.) trestní řád vůbec nepředpokládá existenci „jiných podání“, tedy podání (ve věci samé), která nebyla učiněna v zákonem předepsané formě, avšak tento jejich deficit lze ještě následně konvalidovat. Zatímco totiž obě posledně zmiňované úpravy výslovně umožňují, aby podání obsahující návrh ve věci samé, které však nesplňuje zákonem předepsanou formu (v případě emailového, tedy elektronického podání je takový důsledek spojen s absencí zaručeného elektronického podpisu), bylo doplněno podáním v zákonem předepsané formě (čímž je takový deficit odstraněn při zachování lhůt), v trestním řádu taková úprava chybí. Jestliže tedy podání v trestním řízení (a konsekventně v řízení kárném) nebylo učiněno v zákonem předpokládané formě, nejedná se o právně relevantní úkon, tedy úkon, který by zakládal jakékoliv procesní důsledky, přičemž tento deficit není možné zhojit. Obdobně jako v případě občanského soudního řízení či soudního řízení správního, kdy nedostatek formy podání nebyl v zákonem stanovené lhůtě odstraněn, se k takovému (quazi)podání nepřihlíží. Pouze pro úplnost kárný senát poznamenává, že absenci uznávaného elektronického podpisu emailové zprávy (a její přílohy) nelze vykládat jako odstranitelný nedostatek podání ve smyslu ustanovení § 59 odst. 3, věty třetí trestního řádu; nejde totiž o pouhý nedostatek jedné z obligatorních náležitostí podání ve smyslu § 59 odst. 3, věty první trestního řádu, u podání, které jinak splňuje požadavek formy, ve které mělo být učiněno. Jak již bylo vyloženo výše, *podání v elektronické podobě* (tedy přípustná forma podání v trestním řízení) je v případě emailové komunikace imanentně podmíněno existencí připojeného zaručeného elektronického podpisu, jinak se (po formální stránce) vůbec o podání nejedná.

Z uvedených důvodů tedy kárný senát k existenci emailové zprávy kárného navrhovatele, doručené mu dne 22. 3. 2017, nepřihlížel.

Za podání ve smyslu ustanovení § 59 odst. 1 trestního řádu lze považovat až podání stejného obsahu, doručené Nejvyššímu správnímu soudu v písemné podobě dne 23. 3. 2017. Přestože toto podání nebylo učiněno prostřednictvím datové schránky, jak to předpokládá ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., jde o podání splňující požadavek na jeho formu ve smyslu ustanovení § 59 odst. 1, věty druhé trestního řádu, a vyvolává tak procesní důsledky, zde zahájení kárného řízení.

Kárný senát se následně zabýval tím, zda návrh na zahájení kárného řízení, doručený na podatelnu Nejvyššího správního soudu dne 23. 3. 2017, byl podán v rámci otevřených lhůt, jak jsou upraveny v ustanovení § 9 odst. 1 zák. č. 7/2002 Sb. Z citovaného ustanovení vyplývá, že *návrh na zahájení kárného řízení musí být podán nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech, týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, nejpozději však do tří let ode dne spáchání kárného provinění.*

V posuzované věci kárně obviněný upozornoval, že návrh na zahájení kárného řízení byl podán až po uplynutí subjektivní lhůty šesti měsíců, kdy poukazoval na tvrzení uvedená v samotném kárném návrhu. Namítal, že počátek běhu subjektivní lhůty k podání kárného návrhu počal běžet nejpozději dne 20. 9. 2016, kdy s ním byly místopředsedy Krajského soudu v Brně JUDr. Ivanem Meluzínem a Mgr. Martinem Hejdou projednány zjištěné skutečnosti, kladené mu nyní za vinu. Dle jeho názoru nejpozději tohoto dne byly zjištěny podstatné okolnosti dané věci; s odkazem na názor vyslovený v usnesení kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2017, č. j. 13 Kss 2/2017 – 10, má současně za to, že zjištění učiněná místopředsedy Krajského soudu v Brně jsou přičitatelná předsedovi tohoto soudu, jako kárnému návrhovateli.

Kárný senát si od kárného návrhovatele (v rámci souvisejícího řízení o námitkách kárně obviněného proti rozhodnutí o dočasném zproštění výkonu funkce soudce, vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 11 Kss 3/2017) vyžádal písemné sdělení k okolnostem, za nichž se o skutku, představujícím vytýkané kárné provinění, dozvěděl. Kárný návrhovatel ve svém písemném vyjádření ze dne 26. 4. 2017, zn. Spr 473/2017 uvedl, že v období od 12. 9. 2016 do 20. 9. 2016 čerpal dovolenou (což doložil) a nemohl se tak dne 20. 9. 2016 seznámit s tím, co v dané věci zjistili jeho místopředsedové na obchodním úseku soudu. Po skončení dovolené nastoupil dne 21. 9. 2016 na pracoviště Krajského soudu v Brně, Rooseveltově ul. č. 16 (hlavní budova soudu), přičemž byl v odpoledních hodinách v telefonátu, který se ovšem týkal zcela jiné pracovní záležitosti, vyzooměn místopředsedou soudu JUDr. Meluzínem, že mu místopředseda soudu Mgr. Hejda předloží elektronickou poštou dokumenty, jež vyvolávají pochybnosti o řádném doručení přihlášky pohledávky věřitele v insolvenční věci, kterou v oddělení č. 27 vyřizuje JUDr. H. H.; bližší vymezení skutkových okolností případů mu sděleno nebylo. Uvedené dokumenty (tj. úřední záznamy pořízené kárně obviněným ve dnech 7. 9. 2016 a 13. 9. 2016, jakož i vyjádření vedoucí podatelny H. Z. ze dne 15. 9. 2016) doručil Mgr. Hejda kárnému návrhovateli v elektronické podobě (z detašovaného pracoviště soudu na ulici Husova č. 15 v Brně) až dne 22. 9. 2016. Navrhovatel se tedy o jednání, pro které se rozhodl kárné řízení zahájit, dozvěděl v takové formě, že mohl toto jednání bez pochybností identifikovat, až dne 22. 9. 2016.

S ohledem na fakt, že návrh na zahájení kárného řízení byl u Nejvyššího správního soudu podán až dne 23. 3. 2017, nepovažoval kárný senát za potřebné zabývat se důvodností argumentace kárně obviněného, dle které se kárný návrhovatel o skutcích, tvořících podstatu kárného návrhu, dozvěděl již dne 20. 9. 2016, neboť s ohledem na vyjádření kárného návrhovatele považoval za nezpochybnitelné, že nejpozději se tak stalo dne 22. 9. 2016. I za situace, kdy je vzato v potaz datum pro kárně obviněného nepříznivější, je zřejmé, že návrh na zahájení kárného řízení, podaný u Nejvyššího správního soudu dne 23. 3. 2017, byl podán až po uplynutí subjektivní lhůty 6 měsíců (k tomu srov. § 60 odst. 2 trestního řádu, ve spojení s § 25 zákona č. 7/2002 Sb.).

Podle ustanovení § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb. kárný senát *bez ústního jednání řízení zastaví, byl-li návrh na zahájení řízení podán opožděně nebo byl-li vzat zpět.*

Vzhledem k tomu, že návrh na zahájení kárného řízení byl podán opožděně, kárnému senátu nezbylo, než kárné řízení zastavit.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda kárného senátu